

53

Õilmeestik.

I.

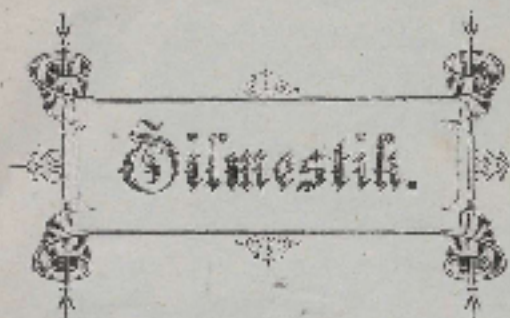
Peitsõnõnõnõnõnõnõnõ

P. Gaunfeldt.

Tartus, 1889.

Erkitud nõlõnõnõnõnõnõnõ.

52.

Palmitsenval

P. Grünfeldt.

Ar 389

Grünfeldt

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

EA 38166

Tartu, 1889.

Teisiks valdusliku kooliga.

Цомолено хасгурок. — Беритъ, 9. декабрь 1988 г.

Ständesjels.

Öi häste öunte prede rår kade:
Öi jeda söowt ou ardel;
Ma pöwe pähjes on tsulude lode, —
Mlis jään oul aruud söowtön weel? . . .

Ma aruudgu hõiskau ja laulan ja lafen,
Mlis siidawes pakitseb, keeb —
Ma aruudgu ilendaw, hiiuau ja ütlan,
Mli röömsjaks see siidawes keeb . . .

Palve.

Sis waatab näkse hära
 Maast igatjuega —
 Ja Sinu nõidunud ära
 Münd oma hääga.

Münd oma warju alle
 Sa wõta wähelest:
 Tee armu-urke's walle
 Ja õnnesta inimest . . .

Sa oled nagu kullerlupp.

Sa oled nagu kullerlupp,
 Kui jaanilillele!
 Täis ilu, lõbudust Su napp,
 Sa ilka silmitsel . . .

Oh silmitsel mu ligi Sa,
 Et näen ilka Sinu . . .
 Kuis laad his elusiena
 Sa õnnestama mind!

Sa juba lapsena.

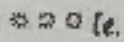
En juba lapsena mul olid armas,
 Mul Sinu jeltjäs wiibi oli lust;
 Sa olid lahle, tajakse ja härtas,
 See ajendas mu: hänge armastust.

Küll on niid aja rahulised woogud
 Sind neius ja mind mehes paikutand,
 Kuid lapsesõlme armastuse hooget
 On niidki südamesse alles jäänd.

Oh, mitte alles jäänd nad pole aimult:
 Veel suuremad ja wägewamad nad;
 Ma nohin tühewana die waimult —
 See oled Sina, kes mind armastad.

S u film.

Su film, kui armas see!
 Kui ohline mu tee,
 Siis waatan temasse
 Ja rõõmus oleugi.

Krumme,
 Sa oled ingel-inime!
 Su filmud taewalawa, —
 Niijugaheid on arma —
 Ja on läis tõidust,
 Läis tarie tõkust.

Krumme!
 Kui waatan mina laäseste
 Su filmimodesse,
 Siis tuleb südamesse
 Muid' armu tundmine,
 Üts viha tundmine,

Armule!

Su armastaja südame
Sa oled siiski mulle —
Nüüd elan mina Sulle
Ja Sinu armule,
Su puhta armule.

Armule!

Jah, puhas on Su armu tee.
Ma olen õnneline,
Ma arm on alati,
Ma elan Sinule, —
Jah, ainult Sinule.

Sa oled mu päike.

Sa oled mu päike, Sa oled mu arm,
Sa oled mu tugi, kui elu on karm;
Sa oled mu ilu, Sa oled mu hind,
Sa oled mu rõõm, kui kaebab mu rind.

Sa oled mu uhkus, Sa oled mu õis,
Mis looja mu südames anda siia rõis;
Sa oled mu elu, Sa oled mu hing,
Su juures on õitemas mul õnnegi ring.

Ei kanta hingest: Sind ühigi rõõm,
Ma õnnistus, valgus, mu õitseva hõim;
Sa oled mu mõreja, mu armule ain,
Su ligikal ühinda rõõbid mu wain.

Si tea nääd!

Läis oli raskust minu rind
Ja süda walu, toetetu —
Seal nägiti aga, neiu, Sind,
Ja õnn mul teusis taewa.

Si tea nääd raskusest mu rind
Ja süda walust, waewast, —
Sest Siira armastad ju mind:
Sa oled ingel taetust.

Edeni toob südame.

Edeni toob südame
Sina ilma ära,
Hutataie tulla keel
Sind ei unustaks ära.

Sest mis on keit ilma kuld
Ja mis on ta läike?
Paljas muud, jah paljas muud,
Sina aga päike.

Põlwist!

Põlwist! Si jeda ilu
Mõdi ja muidu waadata —
Mis ja näind wast enne, oli
Paljas wari sellesta.

Kus ma müübin, maks wõi taewas,
Ei ma jeda õelda wõi,
Nga küll, et tema ilu
Laewa minu rinda tõi.

Tead Sa weel?

Otto Koquetti järele.

Tead Sa meel, kui oru jees
Istujut ma Sinu kõrwal?
Tuled meelde weel jee õis,
Mis seal ditkes aaja fõrwal?
Mäletad weel, kuidas ma
Lisi joow'ün Sinult?
Tead Sa weel?

Dy see oli magus pill,
Kui Sa seijid punapalzel
Ja Su hõlmast õied löid
Langefimad tähepalzel.
Sinu wäike käete
Punus pärja lürmeeste,
Tead Sa weel?

Ja Su arqdujt tähele
Pani org ja oja, nägi —
Sinu nusu magusat
Siinilillekene nägi . . .
Kuugi pilwe pürelle
Kumos kulla siirella,
Tead Sa weel?

Ma tahaks ikka.

Kui mugus oli Sinu muus,
Kui armas Sinu waatmine!
Kui tunderikas — neiu, usu! —
Su loidukena täele!

Ma tahaks sejad aastad waata
Su õnneilmadesse nii
Ja illa pillusid weel jaata
Su jella hinge põhjani.

Ma tahaks ilka muusutada
Sind, minu kuldne neiu,
Küürata, kuni elurada
Witib külma kalmulambriose.

Ma tahaks ilka pigistada
Su wõitest, õrna tälest
Ja oma huule ligistada,
Saud anda talle südamest.

Tuulele.

Ma pahu nõnda waljuste!
Lafamine, taja, tuulele!
Muudu unepaelad kalfestad,
Arenuusele ules äratad!

Ja huulte sõrber praegu naeruwõired
On wänginäs nii mahelt, magusalt:
Wist unenäu loidukliseb kiired
Ja sõrber ilutsenas õunelalt!

Tasa, dige tasa, tunlele!
Tasamine weel, — nii tajaeste! —
Muudu unepaelsad kasteestad,
Armusele üles aratad!

Wasto, luidas õhetawad tema põsed!
Kuis riid nii fergeste tal ferkiwal! —
Dj jduaksid ja tunnid tulemased,
Mil ifka olla wõin ta ligidal!

Tasamine weel, oh tunlele! —
Dige tajaeste lehwine! —
Muudu unepaelsad kasteestad,
Armusele üles aratad!

Wast, juba loidupuna pilkpepihel
Du artonud, nüüd wõid talle ka
Lad aratada tullalijel kiwel
Sa minu weelt tal wõta terrist ka.

Keiule.

Sa oled minu üleskallik wana,
Ma armastan Sind kõigest südamest!
Si lau iganeski Sina ära
Mu meelest ega minu mõtetest!

Kes puhulagu kõi maailma sulda
Sa kõi maailma wõranõused ka, —
Ma lähen ennemine parem muida,
Ent Sind ei wõi ma ial fauta' . . .

Mis armastan ma Sind, mu kallist wata,
Mu wõrdlemata armast neiuhest!
Si fou silmapilgukski Sa ära
Mu meelest ega minu mälestest.

Su musu on joowastanud.

Su musu on joowastanud mind,
Si miiki enam ma waewas!
Oh õune, mis tunneb minu vird!
Ma olen taewas, jah, taewas!

Just nagu läbi pilwede
Walt lähmatah tulisel liirel, —
Nii ahus lord minu südame
Dun Sinu südame piirel.

Õ h t u l.

Uinu, uinu, lullake,
Unestusesse —
Lud Su silmi armastate
Teogu inglise!

Unusta kõik mure, waew,
Ninu hellaeste!
Larmi tunneh kõi ti laew,
Kui lääb merele.

Unnõgu õnnaste
Ümbritsegu Siin, —
Sõnaks armastajele
Säägu ilka rind!

Maga, maga, marjuse,
Aurõn, kallaste!
Minu õnnas armuse,
Minu rind!

All aasal.

Nüüd unehõlma unimõrud on ilu
Ja rühkub rahus päewa wõimusest. —
Ka trimi Wiili jätkendaja filu
Nüüd kätkestatub uue õnnestusest:
Maga, maga, uue kallike,
Arka hõnõnõn! hellaste!

Udew meres magusaste õhtule
Ja ladus pimatades matja taha, —
Ent lustiline lauluoorike
Ei taha jüstki jätta laulmiste maha:
Saulge, laulge nii lahteste,
Kui on uimuse ajate!

Ma tean, kui on hinges olemas
Wast jala turbdust, walu, wiletjusi —
Ei laulelaones lahtes, lahuwas,
See talgi kus kaua hinges püsi:
Saulge, linnud, wõi lahteste,
Et jädks uured meilt kaugele!

Laat, juba tui on edusund trewaraal
Ja puistab taja lahwatanud walgust.
Ka taewa tähed helgil heledal
Nüüd paistawad, kui peakswad talgust:

Woihile ilka rei lajseste,
Kandke terwihi ta kumbriisse!

Laat, kudas öied minu umbenjes
Dii wahedaste mulle naeratamad,
Kad teawud, et pöewad eiu tees
Kul nende de jelt'is öitsma läewad:

Maga, maga, mu öiele,
Muruöiede öefe! —

Sin' umbritsegu uenäu tiib,
Mu igameste armas Miilikene, —
See walu waigöistuste wallost wiib
Su hinge firma, kus önn igawene:

Mured teawud hingesta
Uenäqube hõlmasja!

Öh Miilite, kui armas öled Sa!
Sa öled minu eku ilent ilu —

Su öigi tahan ilka wiibida,
Seal on nii hza, ei ialgi jekä wilu:

Minu rinnasja palawas
Aru on eläi öätsemas!

Waal, juba ärtomus on idas loit,
Nüüd ärka, luldne öiele, ta Siira!

Öh olgu armastus Su hinge loit,
Öis öler önneline ilka mina:

Weta, Miili, nüüd ülestie,
Terwiht laadan ma Sinule!

Si ole ilmas roosi.

Si ole ilmas roosi,
Mis ole's ofata.
Kui tunned eluloost,
Siis tead seda fa.

Si uccra armastuses
Dun Sulle ulhinda —
Eil Armupalawuses
Peab walu tundma fa

Seal uijaljeigi truudust. . .
Jaad seisma kindlasti
Ea seal, siis armupuudust
Eu rind ei tunegi.

Oh ära roosi murra!

Oh ära roosi murra,
Ea bitseb, bitseb weel!
Kes tahaks siis küll furra,
Kui kewade weel eel?

Kal ofalla weel walmi
Ea laje natule,
Siis murra, wõta, palmi
Ea pruudipärjaste.

Laewariik on Sinu film.

Dina Helene Jävel.

Laewariik on Sinu film,
Sga waade — ingel, —
Kes neid näeb, sel kaub ikm:
Õndsus akub hingel.

Laewas, wõta wastu mind,
Ennis ella lajel
Inglid, lühti on mu rind:
Wõitke jüma ase . . .

Ju musu on kui põikse tütre.

Su musu on kui põikse tütre,
Mis langeb armjaste
Kui kõrnama armu tütre
Mu südamne . . .

La ütled tütre wastu: ärka!
Wiib eedenis'e mind;
Ots, inimene, suu märka,
Mis taunub rind? . . .

Meekespea!

Et ole antud tütele healt,
Ju jüski nad kõnelewad
Me wastu seolt haljaste nurude pealt,
Et südames helisewad . . .

Kui lahkusin mu loatuse teel,
Mu lahukilastia ära,
Siis ütles inimilastele heal
Ja tema armos jära:

„Sa lahkuh, aga mu meenad ka
En süntemas mõeras lühas,
Kui moatad nende jilmu Sa,
Siis tea, et arm on veel puhas . . .

Ja et Su meimese ilm
Weel särab armaõstufest, —
Eul nõlegu silda, kus mõeras ilm,
Niisama'st paluõusest.

Kui usinwad mõerod Elmad jind wist,
Siis mõtle mu peale ja tea,
Mis ütlen sulle südamest soojemast,
Ma ütlen: Meespea!”

Ja wõnata, ma laskungi mõerjile teal
Ja loatuse loatudes'e,
Ent tumma inimilastele heal
Jäänud illo mu südamesse . . .

Kus ial näen inimilasteist,
Seal on kuul mõhida hea,
See kroojl lääl liwi südamest,
Kui ütles ta: „Meespea!”

Ära unusta mind!

Viidumõlmal lehtab lillele,
Dilmestil tal taevasinine,
„Ära unusta mind!“ temal nimeks,
Ei või leda ial panna imeks . . .

Kui ma lahkuin kord jõpradest,
Siis neist igaüks mull' üdamest
Ühe sünlillelese andis,
Ära unusta: — see hinge kandis.

Kui ma lahkuin, mu Mili, just
Ja Sa tundsid tulist armastust,
Siis mull' ütles Sinu filma süra:
„Ära unusta mind ial ära!“

Mis armastus nõnab.

Tein armastus ei nõna rikkust, raha,
Ei kuuljat nime ega varandust —
Kõik need mõis tema pärsist jätta maha,
Ja nõnab ainult inimest, armastust . . .

Palve.

Sa ära lahku mitte, ihus ingel,
Ja ära mine mitte laugele!
Ma tunnen juba valu omal hingel
Ja püüan ju veerivad laugele . . .

Sa oled sõdeme mu rinda heitnud,
 Me jätamek ot Luoja sõhendand, ---
 Arm on meid sühse kütetelega teitnud
 Ja khetõisele meid pühendand.

Kuis mõid juis kistu sõdant sõdamesta
 Ja hinge walufaste haawata!
 Sa ära mine mitte, roosidesta
 Ma tahan elupärga ehtida! . . .

Kri lähed aga, peab minu jüda,
 Mu wõime jüda, mis en haawatid,
 Kõll närjune, — ma tean kindlast jeda —
 Ja pean sulguma mu laulusõud . . .

Oh huule juis, oh huule, kolis, tunle
 Ja jää, jää jää mu ligidale Sa
 Ja wõjute Su huuled minu huule,
 Kind ranna nojale, jüda õitais ma . . .

Lahkudes.

Ma lahkun Sinust, minu elupärg,
 Mu hinge hind ja üleilmil? wõra;
 Mu hing on kuro, põst p'arasteft märg:
 Suft pean lahkuma, mu eluäwa . . .

Ma lahkun, aga minu sõda jääb,
 Si tema wõi Su juureft minna ära;
 Kas nählu jüda, mis wõerjäl tal näeb,
 Sa oled jüda kui seal mu ahtus sõra.

Ma armastat ja kõigest hingest Sind,
 Kuis võiksin Sind siis ial unustada?
 Nii siin kui seal, kui aga tuksub rind,
 Sa oled minu ainus siht ja raba . . .

Wõersil.

Kui aeglane siin ajakäik,
 Kui muller niit ja ramm!
 Siit kadunud kõik ilusad,
 Kui oleks käind-siin jum . . .

Ja wiibijä veel kadus ma,
 Kuis kadus aeg ja tuud
 Nii ruttu juis ja rünnalla,
 Kuid nägin äraest teid . . .

Ei wõi!

Ei wõi Sind unustada,
 Ei saada weda ka, —
 Ma olen tütarand
 Sind ilma armasta. —

Ma tahan weda täito,
 Mis olen tütarand
 Ja mis Sa ije oled
 Mu rinda asendand,

Ei wõi sind unustada,
 Ei saada weda ka,
 Ma olen igaweste
 Etad tütarand armastat.

Jantatud.

Armastust ja valu, waewa
Üheainsa rinnast kees
Kanda, oh see rikus laewa,
Murrab laewa tornimees! . . .

Kui on aga jantatud
Armastus ja valu waem, —
Siis on tormid jantatud,
Selgel merel sõidab laew . . .

Õunepisarad.

Wagujaste
Wagajin unehõlmas,
Wagujaste
Sõlmas wul pisar jümas.

Pisarfilmil
Wagajin jain ma wõõdi,
Pisarfilmil
Unenägugi toodi . . .

Koiburpalgel
Arkasin unest illes,
Pisarpalgel
Ujusin õnnesüles.

Suus, ilus
Wõõdi õnnetiimul,
Kõõntu wilus
Pisar'te waltjel wõimul.

Miks siis.

Sinu ilu on mind paelustanud,
Sinu silmad mulle õnne loonud;
Ragu oleks ma Sind kaelustanud,
Kõniba südamesse tundeid toonud.

Kui ju ilu, filmamuinatekeseb
Suutsid südameid mul jõlnida,
Miks siis üherdused igawesed
Ei wõi werojamalt walmida?

Millepärast on veel jüda õhkel,
Kui ju kollis turkumus jüdames?
Miks on siis veel kurbdus näul lahkel,
Kui ju õnnepõli otatab ees?

Mu süda on haige.

Mu süda on haige ja hale,
Keel tumb, meel tühine —
Seal iland sinu lahutatand pale
Mu kambri aknale . . .

Wist teawisid mulle la toonud
On armulese poolt —
Ja hinge see uneste loonud
On armastuse hoolt.

Walgistus.

„Miks sa nutad, neitsike,
Mgawo veel su õitsimine?
Kui watele pisaraid
Silmist ära sedamaid!“

„Kuis ma võin siis piirata
Suivatada jedamaid?
Aeg null' kurnahcama lei,
Kurbduft karmilt kuaja tõi.

Mixu kallima ta null
Mijus ära armetult!
Kuis võin ma siis piirata
Suivatada jedamaid?!“

„Kutz, neidk nooruke,
Bisaraid jies rohkeste!
Aga mõtle, mõtle ka,
Aeg jul alles elada! . . .

Nii kuis aeg sull' haawa lobb,
Nii ta jälle teemist toob:
Bavati jälle leiud sa
Ennelille õitsema . . .

Mis aitab rõõm ja laul!

Kaldeste
Puhub tuul
Ja, mu südame, haledaste
Kaebab minu huul.

Sinu pärast,
Makis neid,
Sõõn ma ilma rõõmu järest,
Käies valuteid.

Kaunad muud
 Lühiga,
 Linnulaulu lehtlas muud
 Parsti wabana . . .

Out mis aitab
 Rõõm ja laul,
 Kui mu südant luebbus paitab.
 Saawerikkal auul!

Kord küll paisus
 Murella
 Waeste üda minu faibus,
 Aga õnneta . . .

Kumu lünda
 Mureta
 Saawas armaštajat ründa
 Kõrji olaga.

Kui ta ründa
 Zerweks teeks,
 Kwaats ta mu rõõmulünda:
 Saawudest ma teeks!

Süis küll aitaks
 Rõõm ja laul,
 Kui mu südant arm weel paitaks,
 Saawerikkal auul!

Haebdms.

Kui ma leidm lord Sind,
Ülenez ilmagi hind, —
Oh kuis pöhsus siis põu,
Sütes ilus mu õu! . . .

Oh kuis kauniste kis
Kälos lindude wits!
Kuidas silmistew õis
Lõbu luma mull' wõis!

Külmi süst lahus on ilm,
Sümu järata silni,
Waa on lähi ja wäit,
Süde on kurbuse wäit!

Püiga haebdms.

Et. u. Schilleri järelt.

Siis kohlumalt
On kolumas,
Reid jõe lalbal
Du istumas . . .
Wnoq wäremas wcoqude järtele
Ja tal asuwad pilarad silmistew
Wing taja ta huuled on õhkel:

Mu süda on juunud
 Sa tõi on ilus;
 Ei soovinist
 Mäe enari mu silm.
 Oh hõita, mu Sooja, ja tagasi wind,
 Mäest õunte ja maitsenud süllalt mu rinn:
 Ka armastan südamel lahlel . . .

Ja tõkketa meelab
 La piisara woog,
 Ent hurnuid ei tulku
 Me kaebduse hoeg . . .
 Oh ille, mis trööstib ja terwendab meelt,
 Mille õndust ja õnne aeg häwitand teelt,
 Seda tahan ma jagada armust . . .

Las' tõkketa woolda
 Mu piisara wool,
 Mis kadund, ei peasta
 Me kaebduste hoel . . .
 Mu õitsewam õndus, mil lohud mu rinn,
 Sa mis jumalikult võib trööstida mind,
 On mu walus mälestus armust . . .

Viige kaebdus.

Edel Holmi järele.

„Sa lüdamedje minule
 Kõid haaru põlewaid piisu,
 Kuid kannata, kall ta lewade
 Lerb jäll: terwetsi kui kalju . . .

Siis jalutan mäe tipuni
Ja vaatlen tõdula kohta
King matan kirkhuse koguni
Siis talve lumede lühka . . .

Kuis ihaldan nii palomalt
Sõu laulu kaulda õhust!
Ja filmitjeda tungimalt,
Kuis jätab niit õilmete rõhust.

Kui woolab igasse olusse
Kus elustan soojuse woole,
Siis jääb küll ka minu südame
Ja saatma kerrade poole."

Ja kemas tuli . . . jõe tuul
Su aas õilmete ille,
Kuid heljus sahisemal juul
Ka piiga talmueta ille.

Pisarfilmil

Pisarfilmil nägin ünd
Mias õilmete seas.
„Keskene, mis sa rind
Kärbab nooruse ees?"

Maata, minu imbruses
Ditsemas õielehes,
Miks siis minu südames
Wald ja waenandised?"

„Riide mured ei raulju müüd,
Balud ei lee waewa —
Dune tunneb minu rind,
Dune, mis tulnud taewa.

Lase siis nutta, nutta mind
Silmal eljilunuta,
Dune ei tunne minu rind
Nuta pisarata.

Dune tõiwad pisarad
Minu südamesse,
Dune wiivad müüd pisarad
Südamest südamesse.“

Lahutus.

Amata George Jacole.

Oh pilved, te kätte —
Oh wõiksin ma la!
Oh tuled, te näite —
Oh wõiksin ma la!
Zah, kaugele minna
Ma wõiksin juit,
Ma lähesein sinna,
Kus kuulen te wiiit.

Ma elust pean lahuse
Ma olema siin,
Ma wõeri on wahus,
Ma südames piin:

Mu süda on pooleks,
Ja lahus ka need —
Oh et ma ju loolets,
Suu otsas ja teed!

Meil on üks lahe
Üks süda ja meel,
Kuis mõiks siis üks wähe
Weel olla me eel?!
Mees üheks on loodud,
Üks arm uuel ja oht, —
Miks eu siis meel toodud
Paik tšime ja koht?!

Sõalijalg.

Kuu waatab haledaste
Mu waikeste lambrise
Ja waatab mu südamesse
Sii kurtwall, kurwaste.

Kuu, sõna ja tallina loba,
Mii terwisi temale uult
Ja hantele in huuli,
Koo mujusid uulle ta poolt.

Sunis laud.

See oli tund! Ma wiiksin in hõlmas...
Kui palawaste põhus ja! mu riud!
Ma ei rõõmupiijad särasiwad silmas,
Ma olin taemas, muhtades Siud!

Oh, terwe jüamoakie elwaja
Wdin ära arda jelle pilgu eest,
Mil joim ma aru, mis on mulle waja,
Ja mil Sa nunnid meheks, meheks meest.

Igalus.

Koehüü koehüüse peale
Woolab mu südamest, —
Seda, löslou mu heale,
Kuuled mu sõnadesi.

Käreft nad wägisi üle,
Lahowad tippuda.
Oh, mis peab mu jüle
Kaugel taht olema?

Prægu wdin ma weel nutta,
Tõhla, neiu, Sind,
Kui ma mitte ei rutta,
Lähed weel lõhki wind.

Sadunud süda.

Ei löpe koehüüsed mu rinnast —
Miks lurdan, maene litmuks?
Oh, elu on langenud hirtuast:
Ma kaitanub südame.

Mu sadunud süda kaugel,
Tas kaugel, kaugel kodu rual! —
Mül pisar kaugel, rõõm on rangel,
Mil saan ta juurde, ah, mil aal?

Sergits.

Kes wõib haiget närtšivont
Keelda õhtamiešt,
Kui ta haamah walusah
Paištwad põlemiešt?

Kes wõib keelda õhtamiešt,
Mis mul hehjub rinnas?
Hinnas, fusja koebamiešt
Leen täies hinnas.

Kaebujed ju fergemaks
Leewad raste rinnas,
Sa kui rind spah fergemaks,
Wõib ka haigus rinnas.

Miipea kui filmad on lahti.

Miipea kui filmad on lahti,
Mu eesmine mäe Sa; —
Ja tiimul mul illo on mahti
Su juures wiibida.

Sa oled mu hommikupalwe,
Sa oled mu õhtune hääb,
Sa oled mu õõsine waltwe,
Mu aimake, aimake päälb.

Nii külm ja kole.

Nii külm ja nii kole
Da võeras loht,
Siin armastust pole,
Siin viibib oht.

Ma põlvede viitel
Siit ära läeks,
Et toitude kiirel
Sind jälle näeks.

Su ligibal olla
Mul oli hea —
Oh peaseksin waka
Siit mina pea!

Ei igavust tume
Su juures ma,
Haih armastust, õnne,
Mis etjata.

Ja olgu sadanded seluud . . .

Ja olgu sadanded seittab
Me wahel kui lahutam nrüür,
Nad kaduma peatub kui hirtab,
Kui armastus, trüubus me liist.

Neis kaljuna seikab mu lootus
Ja südames — õnnestam usk —
Aeg tuleb, mil täide läab soetus —
Nii mõidab, — sest kadugu kust!

Süis ja näid.

Sunn näevatas mulle Su huultest
Ja sõnas Su silmade jeeft; —
Ma wiidisin otsegu taemas
Ja pühlistu filmastid weest.

Ka näidugi ma pühin mu filmist
Siin woolamaid pisaraid weel,
Kuid wahel, oh hirmus hirm wahel,
On nende ja endiste rel.

Süis nutsin ma ditsemas ämmes,
Näid nutan ma luebduse teel,
Süis maiksid ihad ja soowid,
Käid igatsen näha Sind weel.

Sas?

Kas Sina mu peale ja mällena peats
Kui tihti, kui minn Su peale?
Oh ei ma siin omeli sedagi teaks,
Ma löstaksin röömiaste heale.

See näste weel äffinda röömnustab mind,
Ja kui sedagi hüdames poleks,
Süis mististe walus läaks löhki mu rind
Su jäädwalt ma õnnetu oleks.

Kas see on armastus?

Kas see on armastus, mis launatustes-
Õdib taileba?
Mis wahtawa mere wintjutustes
Õdib nõrleba?

Ei ilma! Sest armastus ei tõi
Ei hädaft ega waewast, walustli.
Tal pole tuskil lohistawat päli:
Ei õitumist ta ilma tunnegi.

Tein armastus.

Tein armastus läib terweist elust läbi,
Tein armastus ei lõpe ialgi!
Mis wahest muntkil imalikus rinnas,
Tein armastus see pole ialgi!

Mis kaduba mõib kannaluste läbi,
Mis kõigutaba mõim mõib raskesti, —
Wast armu jarnane see mõib lüü olla,
Tein armastus see pole ialgi!

Tein armastus ei kõigu kannalustes,
Tein armastus ei wõi waewasti,
Tein armastus läib terweist elust läbi,
Tein armastus ei lõpe taewasti!

R. E.
Kõigutab mõim mõib raskesti
Wast armu jarnane see mõib lüü olla
Tein armastus see pole ialgi!

Sõnum.

Luuletene, lehv! ja
 Me maa ja mere,
 Näed die kirjema,
 ütles talle: Aere!

Teata: kodukoldele
 Du nääd minul tolmis,
 Hulmalagu puhtakte
 Seijas juba talmis.

Ilmsi unistades.

Ilmsi unistades
 Uimuti magama,
 Unes unistades
 Urkan ühes ma.

Minu aiuis nade,
 Ainus müllitse
 Du ju ilma waade,
 Kulbne reiuks.

Armastuse läike
 Särab nende sees:
 Sära itta, päike,
 Minu südames!

Elupäike.

Korda mööda tui ja päike
Peomad walgust jagama,
Mga minu elupäike
See ei lähe magama.

Lõõd ja päemad hülgab tema.
Minu taewalauluse,
Nimetus ei tunne tema,
Sest ta hülgab südames.

Õis waatab tammast . . .

Õis waatab tammast päike poole.
Ja tänupisar silmis tal: —
Kui waatan mina Sinu poole,
Kui wõibin Sinu rinnal kaal.

Ma peon tammast inestama
Su heldust, draust, armastust —
Nah, praegu tumardama
Ma peaksin su ihudust.

See piyar, mis juis ikumb silmas, —
Maailma täie tulla eest
Et armaks teda ära ilmas:
Ja sündinud ja südamest.

Uka, süda!

Uka, süda, jätka kiribust,
Käes on hõnnitute tund! —
Uksford peab hõnnitama
Ara loit ka Siin uub.

Kui on lõputud idne rahn,
Tuleb igaford ka loit; —
Kui Su hingest kaks kiribust,
Ketak meest lootusloit.

Hõnnituf wara.

Idi tafa ja waf
Keel iga paf; —
Drohu lojumas
Da wafjadel —
Ma jadamel
Koit juba tafumas.

Uus heljenbow aita,
Uus lootufe taint
Da hiltgwelt hingestie
Tu tulnud mul
Idiid hõnnituf —
Kuis rõõmusceb mind jee?

Nuta!

Nuta, kui jüda on raõte,
Mured wõit muljumad meelt!
Pijurais laub lõit raskus,
Kaub ja kurvaslus teelt.

Nuta, müüd wõid ja weel nutta,
Parsti wast tuleb ja tund,
Miksal ei jaagi ja nutta,
Mimud ja igawest und.

Wenda õde.

Noeratuseh, pisarad
Käpikäs fäiwad;
Kes jüu ilmas elarad,
Mõlemaid nad näiwad.

See ju Loojast targasti
Seatud on ilma,
Ei so uendest kumbastki
Lohi jääda ilma.

Stagu wenda õde nad
Inimeste seas
Klmas ilka wiibiwad
Noored, wanas eas.

Mu südames oli kevade.

Mu südames oli kevade,
Mii armas kevade, —
Kuid kevade lahkus ja sügise
Sai üksi järele.

Seal tornid ja tuuled nüüd uibavad,
Mis haljast wast leiavad meel,
See maha nad armata fikuvad:
Küllu tali mist ootab mind eel.

Ei mõi laulukirnuks . . .

Ei mõi laulukirnuks
Kädda siia seisma,
Lema vemb sügise
Sooja maale reisuma.

Kevadel tal liikus siin
Saul, mis lüvi ja hale,
Aga sügiseses krus
Kaebaja ja hale.

Keenal lemahel ajal
Laulsin rõõmsat lugu,
Aga laebduskoorma all
Palitseb näid puugi.

Oh ei mõisteta jällegi
Saulda kodurajal,
Eiis ma rõõmus loquid
Mees igal ajal.

Ma olen Sind armastand . . .

S. Heinz laela.

Ma olen Sind armastand, armastan veel
Ja mingi maailmgi muruks!
Ja rüüsi tõuseks süüsi veel
Mu armastus haljaks muruks.

Sa üllad: Laula!

Sa üllad: Laula, linnule!
Kuis wõim ma laulda appo,
Kui täes on sume sügise
Ja luulte ja tormidega?

Waat, lill ja lehed, puu ja õis,
Stõik tumewad sügise karmust,
Ma lauljin kord, mis wind wul wõis,
Ma laulhin temadest, armust.

Kui jälle põesad, põld ja puu
Wast ärtowad temade puhtel,
Siis wististi, kui elan veel, minugi jum
Saab laulna hui helinal uhkel.

M i k s ?

Mult wõeras wõerjil küsib,
Miks lähen koduje; —
Kas lind juis wõerjil püüib,
Kui tulnud sügise?

Mind lewade jüt hüdab
Ja kingiks die toob
Ma jüda suna püüab,
Kus bis null' õune loob.

Tali on mu jüdamesle . . .

Tali on mu jüdamesse
Wõtnud aseme —
Kas weel, linnud, lahkeste
Laulu laheme?

Laulge, kui te leulda saate,
Wahest lewade
Toob jüs uue lauluwaate
Münu jüdame.

Siiski.

Spakord, kui tali läitüd,
Luleh lewade, —
Kas ka õnn, mis jüda näitüd,
Luleh lagast?

Ei ma seda tõist usu
Ega teagi,
Siiski jeda wõib Su musu
Leha peagi.

Acatus.

Laula, kui laulab veel keel,
Sikka veel ehade eel!
Varsti wõib malida lo,
Laula ja hääa 'est ja!

Lepikus laulab ta lind,
Kuni veel ferge ta rind,
Aga kui hügist ta näeb,
Waihi ta kobe siis jäeb.

Laula üis lahkestle weel,
Elu sul naeratam eel,
Kaub lord eha ja koit,
Lõpneb ta laulugi loit.

Serge — raske.

Kui sa labkelt oma laulu lahed,
Kra auna lurbdusele aset;
Laula aga ühi rõõmufaste,
Kui on läes alles fawade.

Serge elada siis on jüit ilmaš,
Kui an jünul rõõmufisar jilmas,
Aga raske, igaw ilma fces,
Kui sul lurbdusloctur en jübames.

Linnud, laulge!

Laulge, linnud, veel te wõite!
Kevade te mude tõite,
Kevadega ühtlasi
Armu rinda lojasi.

Ditse, öied, veel te saate,
See toob uue lauluuute
Sälle minu hingesse
Kevadega ühtlasi.

Kui ju õuue tuleb tali,
Siis mu püest laub uali,
Uga ühes naljaga
Saululinnud lauluga.

Sest juis, linnud, laste laule,
Ditse, öied, kõrge unule,
Praagu teie wõite veel,
Kesse teab, kas homne veel?!

Aewadel.

Kui linnu juus veel lahke miis
Ja lehteis kohisemas hiis, —
Ka jina, jüda, ärka juis,
Siis naa peal wõibis parabiis.

Ei tea!

Sind enam ei laulusid laie,
Mis enam ei õitsõnideist tea, —
Kui kauaks vind kurbuse ase,
Ma jeda ei tea, ei tea.

Kui kervade tuleb, siis muust
Lind laulab, kis silmitses pea, —
Kas süda ta kurbuse kurest
Siis peaseb, — ma jeda ei tea.

Ei tea, ei tea, mis tähendab see!

Ei tea, ei tea, mis tähendab see,
Et muistimas hinges on tormid?
Ma arvan, et sügise lundemärk see,
Oh, tuuled ja tormid on karmid!

Ei tea, ei tea, kui kasa nad seal
Peaks hävitust tieti looma?
Ei tea, kas peaks veel armjama heal
Kut kervadet minule tooma?

Ja palmipuu . . .

Ja palmipuu, mis mõeral maal,
 Seal igatses isamaale,
 Ja mina ei peaks siis mõeral maal
 Ka ihkama kodumaale?

Kui pungi maale igatsust,
 Mis siis veel inimlik süda?
 Ei unusta tal ma armastust,
 Mis tundis kodumaal süda.

Kui jään ma kumaks mõerfiks,
 Siis igatsus tapab mind waeft —
 Oh kodu, mu kuldne, mu kallike,
 Kas hiljaks ei jää ma eht waeft?

Ja kui ta laja keelega . . .

Ja kui ma ta jaja keelega
 Hüüds laulda ja lõõritada,
 Et siiski lõpe mu lõbulla
 Mu leulude tühad ja jada.

Seal palju, palju on warjui weel;
 Mis tunne igatses süda
 Ja millest waeft mällleb unuga meel,
 Sin räägib mul lõõrites seda.

Ärkagu laulud I

Kui taimed tähtsavad,
Nii laulud ärkavad
Nii südantes.
Ma olen nii rõõmus
Ja selle rõõmus
Ma elan õilmetes.

Ärkagu laulud ja ärkagu lugu,
Stuni veel lauludest pakitseb vugu; —
Küll tuleb kord lund, küll tuleb kord lund,
Nii varikima peab ta laulugi jund.

Mul õnn on südames,
Mul õnn on lauludes,
Mis rooluvad
Ma rimeasi ja kaisuji,
Ei heakäi poiuft,
Ei õnnetuseft nad.

Ärkagu laulud ja ärkagu lugu,
Stuni veel lauludeft pakitseb vugu; —
Küll tuleb kord lund, küll tuleb kord lund,
Ja varikima peab ta laulugi jund.

Etis seifad kurted, rind,
Kui wai on laululind,
Su südames; —
Ja märkib ja nutab
Ja kuhu rutab . . .
Kus on veel siht sul ees?

Saukud ei ärka su rinnast siis enam,
Väinud on nooruse lewade kettam,
Siis tulnud on tund, siis tulnud on tund
Ja waitibes kustub ka elugi tund.

Jüglise.

Eugise rinnas ja sügise wähtjas,
Laimedel kõigil ju leinarahud seljas;
Warsti saab taligi tulema kätte,
Külmatab linnu nii mere kui lätte.

Pärasl, kui wangistand on ta neid kaua,
Kaewab taib lewade lemale haia;
Päike teob õitele pulwagi laueb,
Muuwad aasale, ilusad, uued.

Oh et ta lewade uinugi rinnast
Kuslutaks maha kdit talwifest hõntast,
Siis'ap ta minagi pulwade lües
Muulsin aasale tumbnuses uues.

J k k a.

Ma püüan palawalt Sind poutada
Ja sinu taia hingest kantada,
Kuid i k a jalle ilmus hinge ees
Su lugu lubje lewaduse sees.

Ei keegi!

Kas oviitab keegi wast wind?
Ja kustutab dra see leegi,
Mis kannab mu haawatud rind?
Ma usun, ei keegi, ei keegi.

Päew päewalt leel suuremaks lääb,
Ei ole tal piiri, ei peatust; —
Ja warsti mu südame jõbb —
Koit, arka, mit' koduje teatust!

Ma tahan heliseda.

Ma tahan heliseda
Milkaua lauludest,
Kui läheb lõhki süda
Kas õnnest, kurbõusest.

Seft mõlemad mu rinnas
Du lõõnuid lähima —
Kumb neist seal etum hõnnas —
Kes leab ütelda!

Kas ei hõnnapõnest?

Kas ei hõnnapõnest
Enam ihuse wõt,
Kui ta meie õnnest
Läheb dra fiit?

Oh, ta võerasi vajal
 Taval kaulda ta —
 Saulu igal ajal
 Siinul lõpmata.

Kui ta jälle tuleb
 Võerjilt tagasi:
 Lõõrituist kuuleb
 Kõrvo siis vaehti.

Trööst!

Ei ta survast talgi
 Rööda minna taht,
 Troostidist on temale
 Terwendaja vahi.

Küed turba inimesz,
 Pea meeles seda;
 Bakasta ta suredujest:
 Troosti, troosti teda!

Mis siis?

See siinilma järke
 Siig jannemalt joob,
 See peab kandma päraht,
 Mis tornu ta rinda toob.

Eest siinilma järke
 Kõll paistab paradiis,
 Haste lahetseb kuld päraht,
 Mis teeb ta siis, mis siis?

Kui arwab, et armupäike . . .

Kui arwab, et armupäike
Su rinda toorni ei too,
Siis elsid, jesi las äite
Si pitsepilvesid Ioo?

Kuul praegu meel taevast puhas
Ja selge päikese heik,
Kuid warsti wõib mures ja lühas
Su liigelda äitese heik.

Mis pakitleb palawalt rinnas . . .

Mis pakitleb palawalt rinnas,
Mis südamt ülendab,
Kas olyn see armast wõit hale,
Eee lauluts ja luguts kõik saab.

Soiatus.

Ära anna tormile
Rohti oma südamme.
Weidi leida teda laema
Keele kannab tormiwaeawa
Ära juure hädaga
Süma häwituheta.

Veidi, äsna veidi neib
Tuimesle jävatuid,
Kelle rahu torn ei rüü,
Kelle teemot tulevikk
Karmilt ta ei lauta,
Merepõhja wonta.

Mis aitab tamm?

Mis aitab tamm, kui weji suuc?
Kui torn, mis aitab puud fuis juur?
Mis taliõttus, kui järelandimata
On wõim, mis teda jumuis langema?
Jah, keske aga mästmata rüüab,
See äüne warsti omabukseks häälob.

Õnn.

Õnn on armad kälaline
Mistiki igakhele,
Igakuks ei leia aga
Lemia jälgi ülesse.

Ara otse ilmast teda,
Nimas wübtinas on eht:
Sing on äüne jeeikada,
Süda äüne elukaht.

Oska teda omast hüngest,
Lutaht hüngest otõda,
Siis sa oled õnnelane,
Õnneline õksata.

Waat suruks lõõritanud . . .

Enne a. Põhjala'si pöördumisel.

Waat, suruks lõõritanud
End maene kinnalind,
Sest laulust lõhki läinud
En maeselese riid.

Waat, tüimal põletanud
End üsna õõtsjaks,
Ja süha, maene, läinud
Mul üsna lõõtsjaks.

Arutu kowade.

Kowade wist jälle kaks?
Waat, kuis õied õitawad wäes!
Kantid imeilusad
Klajal jälle asuwad!

„Sõber, ei, ju sügise,
Näski õid ei õilmitse!
Waat, kuis lehed kollakad
Muudest maha langewad.“

Lõõste? No olgugi!
Kga armul omniti
Pole ial sügise:
Armul ikka kowade.

Ohtu loom.

Dõ an lääes, head õddõ!
Kes ja tegis oma tõe,
Seida patsapainul moodi,
Kui ja tööle tulu toodi,
Sennu aue rannuga
Pead jälle ärkama.

Sõtul.

Lõpetades oma tõe
Sõovin kõigil head õdda
Kelle jüda pahaõ, hige,
Dunelik see üle kõige;
Loema vahu tainaste
Sungeju ta südame.

Armsa Laevastõ sõnu
Halwasti, mis utaub ihm.
Dunestama aue tilmad
Kõõri vahumalku miitwad,
Kuni päike areste
Lõuseb idast illesie.

Sonnetid.

Juba tene koidukiir
Kuntab kullakiisel helgil,
Punafels lööb piltoepiir
Taara taewakiisel telgil:
Päewa priiste kuningas
En ju warsti lulemas.

Täheb jääwad lahmatuks,
Wiimaks süna kustumewad;
Lahki läheb taewauks,
Kiired maha libisewad:
Päike tõuseb iluga
Ühes omaist meodista.

Kitteladwal lehkawal
Kiilgab koidukena kaste,
Linnud aasal armjamaal
Sõbritawad lõbusaste:
Möödas jälle on üks öö,
Morgunib on päew ja töö.

Stuunke.

Kuuzastli jäwle.

Ma tegin eile puuri lahti,
Ja wabaštasin wangi sealt:
Ma andjin talle teega wabti,
Et mõiks ta lösta wabalt sealt.

Ta kadus ära imeliirul
Siis minu waateringi jeeft
Ta wilistales pilwewiirul
Wist palweliingu minn eest.

Sewade.

Salla wolep.

Sewade, kas sina juba näed
Täbi afra minu kambriõse? —
Tule tuppa, aja nuurentäed
Wälja! — Astu, tute, sewade!
Tõde poolest, tulnud oled sinat!
Kuid kas lõid ka oma lapsed ju?
Kõlli jälle tahan näha minni:
Siniküli, rooji, õõpitu.

Soidutäh!

Sojmanu u. Jallersteburi järele.

Oh kullane toit
Ja ehane toit,
Sa annud mu südame ihade toit.
Kuid armastun sind,
Oh ihade hirm,
Su filmake särades ilka näeb mind.
Kui maotan ju peal
Kui alati teal,
Su filmake sõbraste wantab ka seal.

Muu' noortad ja
 Nii rahulka ja,
 Oh oleks ja mina nii waga tui ta!

T o r u.

Koolasitud woogud wormilised,
 Laustitud tuled termilised, —
 Wabuwallas wankus wäite wene,
 Sigistawall sümbis inimene.

„Noormees, noormees, kuhu tõttad sina?
 Mis ja ude, kui hirmus welesina?
 Wõõra tagasi ja peasta ennast!
 Mis suid ajas wälja rahulinnast?“

„Ennast päästa! ei, niisugawis jeda,
 Minu tahan peasta üllt teda, —
 Teda, kes seal kaewal toruüdegu
 Sullta minna wõib mu südamega.“

Wabukuhjal weerwad woogud praegu.
 „Noormees, oh, ju wõew on ilma-aegu!
 Wnuta praegu, praegu wõlab mevi
 Kaelawasse kuisin laewafere.

Tagasi, oh noormees! Nanna poole!
 Kane kui saab jõuwa uue heole!“
 Aga oh, ta wene sadus praegu,
 Kõik see oli ilma — ilma-aegu!

Eäna weilhes rannamaias ago
On nii wait, nii wait, nii wäga waga:
Lainil wastu meelt on kurnuid nõha,
Sa nad uhtnud laudale tats teha.

Kõngelt kostab kurnaki kellaatoha,
Eäna mastalle nemad maha.
Pruuti peigmeest, jurite süll . . . wõhus,
Ühes puhkate nüüd hauawõhus.

Nõngn meeslehoorise.

Kui ma teie laulu kuulen,
Siis ma lõbudusest luulen;
Siis mu mõte aateriiki
Lendab juurakuste liiki.

Siis mu meelest kurbus laub,
Laulukante alla wõub,
Ja ma tunnen aina õnne —
Sõber, kas ja ta ei tunne?

A. Lültele.

Sinu kandle kisse, lallis kannelust,
Paigutanub Manemuine ije
Waimutule loitwa, leegilise.
Mängi teedal — ja ma olen õnnelik!

J. Gräufeldtile.

Maaduska 16. veebruar.

Miss ma kastal minewafel.

Witte leha karvattend,

Seda koesolewafel

Sulle olen ia'mitjend:

Käliga Su eluteele

Kitswaid õisi ajawoog,

Tuiga alati Su merle,

Uurike on õnnehoog.

Tervist soowin Sulle minu,

Standjet tervist, tugewust!

Ma õnnelikaks Siira,

Suunal andku õnnistust!

Kingitudust ma' anda pole,

Ma tänan täkkali veel —

Õga tuld wiit parem pole,

Kat üs tänuline meel?

Wõta fuis, eh jagulane,

Wõsta minu andeko:

Minu jnda tänuline,

Seda annati Siimle.

Isamaale.

Kuldakallis isamaa,

Müna ihikust laue ia!

Woenluse ja liuba wilja

Kattus meel pole hilja.

Kui ja ennast ühendad,
 Siis ja wõitlust ühendad;
 Siisap tärkab muistne idu,
 Kuulus Wanemuise pidu,
 Sinu oma rahma seas,
 Siis omaš mehe-eas.
 Siisap tuleb lodu Kalew,
 Kui on ühendus su malew.

Mõttekrad.

1. Kesse kälwab ajal parajal,
 Selle põld on põimul painduwal.
2. Kesse nägi palju waewa, hoost,
 Mäti ka õnn on jelle poolt.
3. Kussa wooruši hestust sihte lüüdi,
 Seal nad tubli tulewiku tüüdi.
4. Kelle hingus labeduse idu
 Ajumas, 'ee on kui sielä,
 Mille juurte ümber onta pidu
 Peab häwitaja usfite.
5. Mitte tühi tööla pole
 Lapse, tubli, tuumane —
 Ei! kus kõnes waimu pole,
 Seal lüüdi teie, kontline.
6. See armukirg, mis ajajooksul iše
 On õhkund lausa leegiks illesse,
 See annab elu hella, eedensise
 Ja kannab karmiduse jülesse.

7. Tee, mis tubli, tunnane ja tüse,
 Eännita, mis ainult armaš, hea —
 Ei siis jinu wainu jännitajū
 Ntksi armustaja laiba, uen.
8. Ei see aita ihtigi,
 Et ja räägid lahkesti,
 Kxi sul pale jada lahke,
 Hinges armulikkus rõgle.
9. Hinnajid põlga kui kattu! —
 Hinnade orjad ei jalku
 Jalgi ein, ei orin.
 Mõõmuna mõtroad te kaisu —
 Salastust nendes ei paaju —
 Kõalidus nendes on karm.
10. Mõetogu minult, mis mul on,
 Mõimtagu hingest rahu, õnn, —
 Aga kui jääb hinge üksi Sa,
 Siis ma elan ikka hanelle.

Munsta!

Kui walujoete minu jada lõikab
 See ainas jõuelene: unusta!
 Ta lada, tuhai lorka wulle hõikab,
 Et jada peab, peab lõhleva.

Sah, lõhlega, wost taub jüsti walu,
 Mis koormana mu hingas iga tund.
 Ma arwan, et see wiimne, wiimane walu
 Siis hingest häwitab kõik armu-und.

Parajus.

So ära tee, mis kle läib ju jõunä
Ja mille juures tuleb puudus nõuust,
Kuid ole igas as as parajane,
Sis oleb ilmus itta ünnelane.

M i n n s.

Ja olgu talistuse tosinaid,
Ei pea nad kiini ial usinaid,
Sest usin mõidab ära targa nõutuga
Kõik talistuseb kangelase jõutuga.

Lühidelt ja hästi!

Ena mentad merstade pihujeks,
Mis teha sind wast hästi, —
Ei! Lühidelt ja hästi!
See mõta edaspidi headuseks.

O i s u s.

Ena luletab palju: kui paganaid
Kõik murgub ja kolgab on täis.
Oh tuuluta välja neist haganaid,
Kes teab, kas teri ta näis?

05

Ar 889
Grünfeldt, F.
Ölmestik

1.